

Notulen ALV Zuiderlicht

Woensdag 24 juni 2021

Locatie: de Groene Hub & online

Aanwezig: Andrea van de Graaf, Arjan Nouwen, Aukje van Bezeij, Bram Veenvliet, Fia van der Veldt, Frank Boon, Frits van den Born, George Donkersloot, Gido Jacobs, Igor de Glas, Jan Smolenaars, John van Gelder, Luc van den Bergh, Maarten ter Horst, Marie-Andree Brands, Marleen Schliesser, Marije Ebbers, Michel Vogler, Ming Oeij, Miret Emanuel, Peter Hoogendijk, Pieter-Jan Moorrees, Rens Beijer, Rob Bouquet, Tonnie Janmaat, Yolanda Sikking. (Een paar leden hadden hun stemmen, opmerkingen en aanvullingen vooraf opgestuurd)

Waar zijn we?

door Peter Hoogendijk

We zijn in een voormalig schoolgebouw, in Holendrecht – Zuidoost. Daar zit [de Groene Hub](#), een groene en sociale doe en leer-gemeenschap. De zaal waarin we de ALV houden is de oude gymzaal waar als dat weer mag straks weer yoga-lessen zijn, maar waar de Ghanese kerk haar diensten houdt: en dat verklaart de aankleding, de achtergrond waar jullie vanavond naar kijken.

Welkom

door Andrea van de Graaf

Het is nu een jaar geleden dat we afscheid namen van Pauline, de oude voorzitter. En we leven nog. Het is vandaag, op 24 juni zes jaar geleden dat het Urgenda-vonnis werd uitgesproken. En het is acht jaar geleden dat Urgenda de staat dagvaardde. Van die dag is de foto, in de powerpoint. Dat kleine blonde mannetje is mijn zoon, die inmiddels op zichzelf woont. De tijd vliegt. En het gaat ons lang niet altijd snel genoeg. Maar er gebeuren ook mooie dingen, bij Zuiderlicht, bij de Groene Hub, bij Milieudefensie die de zaak tegen Shell won. Als we al die kleine overwinningen samenknopen, *connecting the dots*, maken we een groot groen web waar niemand nog aan kan ontsnappen. Laten we daarvan blijven dromen.

Toelichting financieel jaarverslag 2020

door Frank Boon

Winst en verlies

Aan de projectkant zijn de belangrijkste inkomstenbronnen de gebruiksvergoedingen van locaties voor de met zonnepanelen opgewekte stroom en Stimulering Duurzame Energie (SDE). We kregen ook een ander type inkomsten uit onze twee postcoderoosprojecten: de Geert Groote School en tennisvereniging Joy. Die leverden stroom aan leden. Verder hebben we opbrengsten uit projectontwikkeling waar we soms subsidie voor krijgen. In totaal hadden we ruim €125.000 aan inkomsten.

Voor projecten maken we ook kosten: voor bijvoorbeeld het onderhoud van de zonnepanelen en reserveringen om onderdelen te kunnen vervangen. Projecten dragen €10 per kWp per jaar af aan de organisatie. Andere kosten zijn kosten voor de ontwikkeling, waaronder uren van Frank en Aukje, verzekeringen, accountantskosten en kosten voor het vestigen van recht van opstal. Tot slot betaalden we rente over leningen

aan de gemeente Amsterdam. Al met al maakten we bijna €43.000 aan kosten. Daarnaast zijn er bijna €59.000 aan afschrijvingskosten. Het resultaat, vóór het uitkeren van rente, is daarmee ruim €23.000. Wanneer we 3% rente uitkeren over de leningen van leden is het positieve resultaat: €11.000.

Aan de organisatiekant zijn de belangrijkste inkomsten de bijdragen uit projecten. En de bijdragen van Greenchoice voor zogenaamde wederverkoop van stroom en gas. De organisatie ontving in 2020 geen subsidie. Kosten maakten we voor ledenwerving, communicatie, de website, administratie en verenigingsactiviteiten, zoals de ALV's, bestuurs- en aansprakelijkheidsverzekeringen en lidmaatschappen van brancheverzekeringen. En ook de uren die Aukje en Frank maken voor alle genoemde punten. Het resultaat van de organisatie is €1.300.

Daarbovenop ontving Zuiderlicht nog bijzondere inkomsten voor het project Groenmarkt. Dat is een duurzaam woningbouwproject in de binnenplaats waar niet voldoende zonnepanelen op konden. Een deel van de stroom die we opwekken op de gemeentewerf aan de Theemsweg gaat naar het appartementencomplex. Daarvoor betaalden ze eenmalig €11.000. De totale winst is daarmee €23.373.

Balans - Activa

Het bezit van Zuiderlicht bestaat vooral uit zonnepanelen. Die staan voor bijna een miljoen euro op de balans. Daarnaast hebben we vorderingen en debiteuren: rekeningen die we uitschreven voor 31 december 2020, maar die op dat moment nog niet waren betaald. Ook maakten we kosten voor projecten waar we nog aan werken. Die activeren we pas als we het project realiseren. Naast bezittingen in de vorm van projecten heeft Zuiderlicht geld op de bank staan: ruim €300.000. Alles bij elkaar opgeteld staat er €1,3 miljoen op de balans.

Balans - Passiva

De schulden van Zuiderlicht bestaan vooral uit leningen van leden en het Duurzaamheidsfonds. De totale waarde van alle leningen bedraagt ruim €442.250. Bij het Duurzaamheidsfonds leenden €784.000 waarvan we ongeveer €92.000 aflossen. We hebben een schuld bij de gemeente van €691.500.

Vraag Is de rente op de leningen die we bij de gemeente aangaan variabel?

Frank Nee, die zijn vast. Op het moment dat we een lening aangaan is dat de rente voor de hele looptijd.

Quiz

1. In 2020 realiseerde Zuiderlicht 1226 zonnepanelen op het dak van de gemeentewerf Theemsweg. Hoeveel Amsterdamse huishoudens kun je daarmee in het eerste jaar bedienen? 25, 100, 200 of 1000?
2. De totale opbrengst van alle projecten was 831.000 kWh. Hoeveel windmolens – zoals we onderzoek voor de Noorder IJ-plas / Cornelis Douweterrein heb je nodig om dat op te wekken? Minder dan 1, 1, 2 of 3?
3. In 2020 was de totale CO2 besparing van al onze projecten 326.000 kilo. Hoeveel bomen nemen dat in één jaar op? 65, 480, 9.720 of 13.040?
4. Hoeveel leden kreeg Zuiderlicht er in 2020 bij? 34, 58, 79, 102
5. Sinds 2020 heeft Zuiderlicht een potje waarmee we educatieve plannen van leden van Zuiderlicht kunnen ondersteunen. Wie is Paultje? Onze vorige voorzitter, een kunstwerk van Jeroen Bisscheroux, een blauwe plastic replica van een blauw stokstaartje, of alle drie?

De antwoorden staan onderaan.

Toelichting Kascommissie

Door Jan Smolenaars

Jan Smolenaars is samen met Maarten ter Horst de Kascommissie. Die controleerde de baten en lasten en stelde vast of de wettelijke bepalingen zijn nageleefd. En of ze risico's aan de ALV moesten rapporteren. Radboud stelde ooit een mooi aantal punten op. Is het toereikend en correct? Toereikend is niet te veel, niet te weinig, én toegankelijk. Correct is kloppend, volledig en actueel.

De Kascommissie stelde een kleine bijstelling voor die in de presentatie van net al was opgenomen. Die bijstelling heeft geen gevolgen voor de balans. Verder oordeelt de commissie dat het verslag op alle onderdelen voldoet. De kascommissie adviseert de ALV om het financiële verslag van 2020 goed te keuren en het bestuur decharge te geven. De presentatie van de kascommissie is als bijlage toegevoegd/staat op de website.

Uit te keren rente aan leden

Vorig jaar kondigden we aan dat het Duurzaamheidsfonds per 2021 eist dat Zuiderlicht jaarlijks minimaal €5.000 aan resultaat toevoegt aan het eigen vermogen zodat de coöperatie wat meer vet op de botten krijgt. Die €5.000 of meer haalden we nog niet van het resultaat af.

Bij 2% is het resultaat €15.175

Bij 3% is het resultaat €11.009

Bij 4% is het resultaat €6.842

Bij 5% is het resultaat €2.675

Het bestuur stelt voor om 3% rente uit te keren over leningen die zijn ontvangen tot en met 31 december 2020. 4% is dus ook een optie waarmee we voldoen aan de wens van het Duurzaamheidsfond.

De ALV stemt in met het uitkeren van 3% rente. Eén persoon stemt voor 4%.

Vaststellen jaarverslag en decharge bestuur

De ALV gaat akkoord. Twee leden onthouden zich van hun stem. De ALV geeft daarmee decharge aan het bestuur.

Voorstel nieuw bestuurslid Sigyn Wichers

In de enquête begin dit jaar vroegen we jullie of jullie interesse hebben om een actievere rol te spelen. 'Ja', zei Sigyn, 'als bestuurslid'. Het toeval wilde dat we een bestuurslid projecten zochten. Sigyn bleek een berg aan ervaring te hebben in projectmanagement.

Sigyn Wichers

Ik dacht, je vult een enquête in en dat verdwijnt in een la. Maar niet bij Zuiderlicht. De afgelopen 15 jaar werkte ik in het Openbaar Vervoer. Als projectmanager, programmamanager, als directeur. Ik vind het fijn om mijn ervaring in te zetten. Ik weet niets van zonnepanelen of windenergie, maar de klimaatcrisis is het belangrijkste waar we voor staan als mensheid. Ik draag graag mijn steentje bij, om het tij te keren.

De ALV geeft goedkeuring aan de benoeming van Sigyn.

Verder stellen we graag **Jasper Klapwijk** aan jullie voor. Jasper deed mee aan de training voor projectleiders de afgelopen winter. Hij zegde toe om de groep projectleiders te coördineren en ondersteunen bij de realisatie van gemeentelijke daken.

Leenreglement

door Igor

Het leenreglement uit 2014 is aan revisie toe. Dat was ook het advies van de werkgroep financiën van Zuiderlicht. Waarom? De kring van leden die geld aan ons uitleent groeit en het toezicht wordt steeds strenger. Ook wilden we het lenen flexibeler maken zowel voor de uitlener als voor Zuiderlicht.

In het huidige reglement verstrekken leden een lening voor onbepaalde tijd. Na 10 jaar is de lening opvraagbaar is. Bij goedkeuring van het rondgestuurde leenreglement kan iedereen op elk moment zijn of haar lening opvragen: dus *niet* pas na 10 jaar.

De andere wijziging is dat we vanaf nu tijdens de zomer-ALV zullen vaststellen tot welk maximumbedrag we dat jaar kunnen teruggeven. Het bestuur stelt voor om het maximumbedrag dit jaar op €45.000 vast te stellen, oftewel 10% van de uitstaande leningen, gelijk aan het bedrag dat we afschrijven en parkeren om leningen terug te betalen. We nodigen uit om daar gebruik van te maken, maar we verwachten niet dat leden dat maximum benutten. Niet gebruikte ruimte schuift door naar het volgende jaar. Met instemming van de leden kan Zuiderlicht het ook benutten voor nieuwe duurzame projecten.

Aanpassing

Na het rondsturen van het reglement stelde een aantal leden vragen, zie ook de bijlage. Eén vraag ging over artikel 18. Daarin staat dat iemand die zijn lidmaatschap opzegt, ook zijn lening terugkrijgt. Dat maakten we wat breder: bij iedere vorm van beëindiging, waaronder overlijden. Dat was daarvoor ook al zo.

Vraag Kunnen andere leningen, bij het Gemeentelijke duurzaamheidsfonds niet worden afgelost?

Igor Onder voorwaarden kan dat. Het heeft niet onze voorkeur. Over die lening betalen we op dit moment 1,1% rente. De rente die we over de ledenleningen betalen is zoals we net besloten 3%. We lenen standaard 2/3 bij de gemeente en 1/3 bij onze leden: daar houden we graag aan vast.

Vraag Als we leningen gaan terugbetalen, is dat dan geen probleem voor het Duurzaamheidsfonds – dat van ons vraagt om 1/3 zelf in te leggen?

Igor We denken van niet, maar we zoeken het uit. Nu ik hier toch sta, is het goed om te zeggen waar die 10% vandaan komt. Dat is de afschrijving die we op de projecten doen: geld dat we gebruiken om de leningen terug te betalen.

De ALV stemt ermee in dat we het leenreglement uit 2014 vervangen door het nieuwe – met een kleine aanpassing van artikel 18 zoals net besproken. Eén lid heeft geen mening.

De ALV gaat akkoord met een bedrag van €45.000 als ruimte waarbinnen leden hun leningen kunnen terugvragen. Eén lid gaat niet akkoord en geeft niet aan of het bedrag hoger of lager zou moeten zijn.

Amsterdam Wind

Door Andrea

We werken al jaren aan windmolens bij de Noorder IJ-plas en het Cornelis Douwesterrein. Daar is discussie over, toch hecht Zuiderlicht er belang aan dat ze er komen. Vorig jaar vroegen we daarom toestemming om twee bv's op te richten. Die zijn er nu: de eerste is een bv van de samenwerkende coöperaties Amsterdam Energie, de Windvogel, Zuiderlicht en Onze Energie Noord: de startende partij die de andere coöperaties erbij vroeg. De tweede is een bv met de vier genoemde coöperaties, plus bedrijvenscoöperatie NDSM Energie. De burgercoöperaties hebben samen 50% van de aandelen en NDSM Energie de andere 50%.

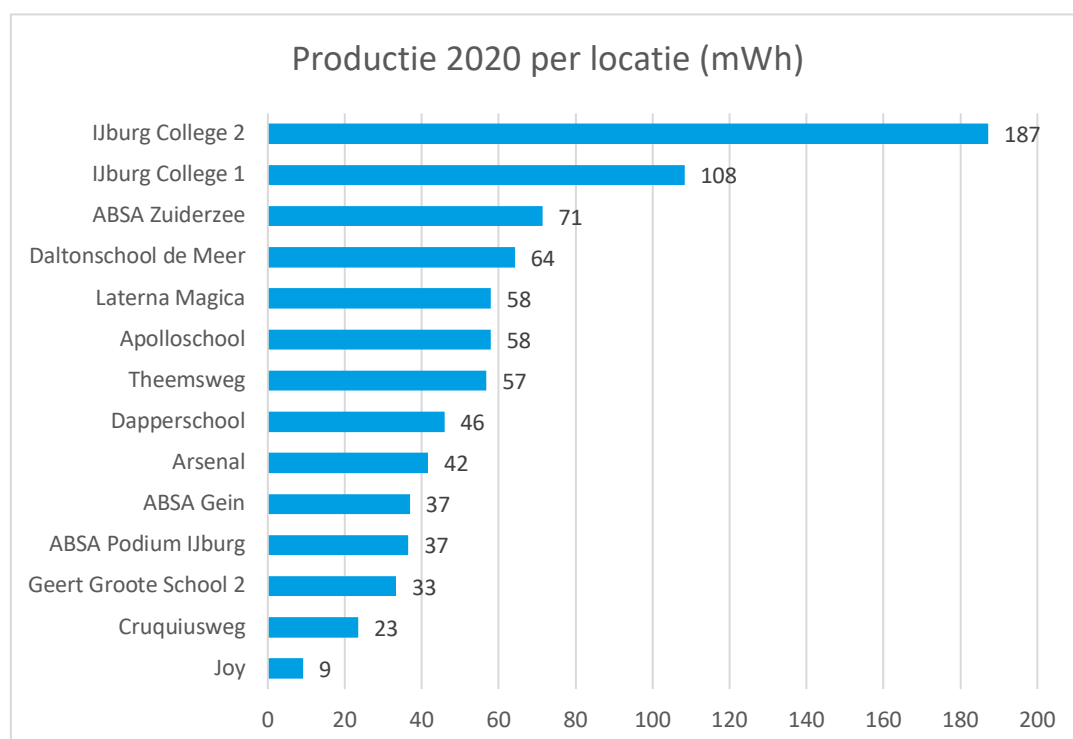
De volgende stap is voor ons een belangrijke stap: het participatietraject. We willen graag windmolens realiseren, *samen* met de bewoners. Dat is de enige manier. Binnenkort organiseren we omgevings-beraden over de lasten én de lusten. Daarnaast laten we onderzoeken doen: een omgevingsonderzoek, een Milieu Effect Rapportage (MER) en onderzoeken naar geluid en slagschaduw. Als dat geen obstakels oplevert gaan we daarna de vergunningsfase in. We krijgen nog nieuwe lokale verkiezingen. De gemeente laste na de vele inspraken een reflectieperiode in, welke niet geldt voor het zoekgebied waar wij actief zijn. We willen graag windmolens maar niet ten koste van alles. Als we bijvoorbeeld tóch onvoldoende afstand kunnen houden tot woningen, zullen we niet verder gaan. We gaan er echter vanuit dat het wél kan.

Zonprojecten

Door Frank

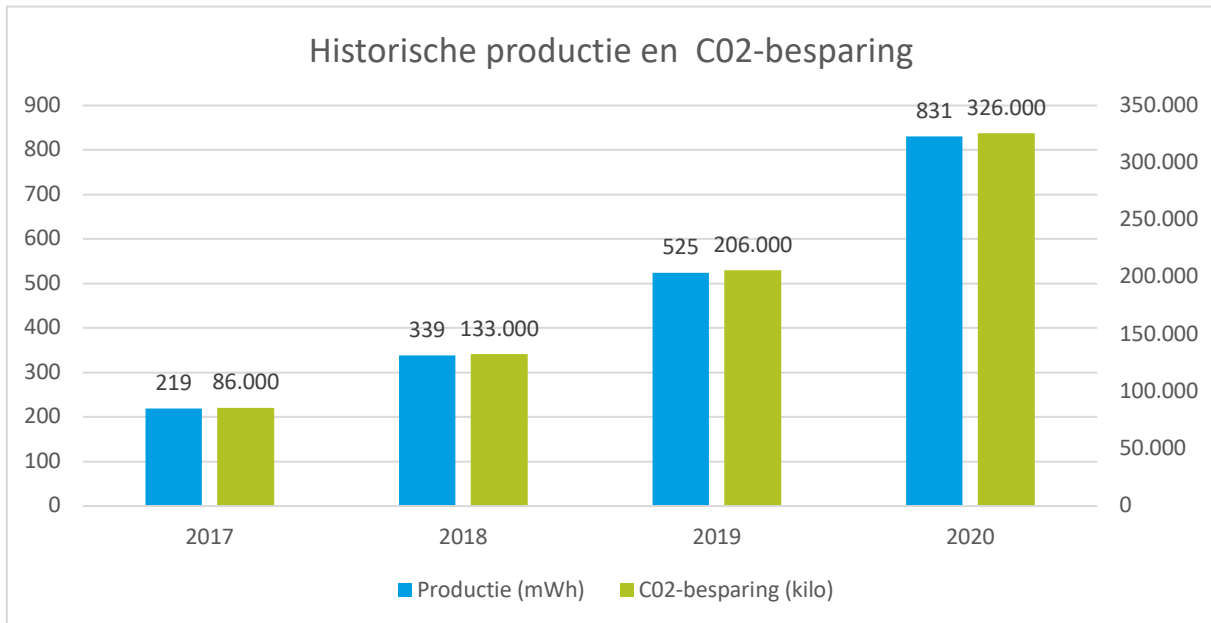
In 2020 gerealiseerde projecten

- 220 panelen op **Daltonschool De Meer**. De panelen wekken jaarlijks 64.000 kWh op.
- 1226 panelen op het dak van de **Gemeentewerf aan de Theemsweg**. Per jaar wekken die 388.000 kWh op.

Bram Veenvliet leest sinds ruim een half jaar voor ons de productiemeters af van alle zonprojecten. Hij brengt in kaart hoeveel stroom we opwekken en daar maakt hij mooie overzichten van.

Het IJburg College 2 wekte in 2020 de meeste stroom op. De panelen op de Theemsweg sloten we weliswaar in de zomer al aan maar we kregen pas per 1 oktober de meetdata. In 2020 is het daarom nog een middenmoter maar vanaf volgend jaar gaat hij pieken.

Opgeteld wekten we 831 MWh op, oftewel 831.000 kWh op. In de groene kolom zie je hoeveel CO2 we daarmee besparen.

Projecten 2021

- Vroeg in 2021 legden we op een door Corona gesloten **basisschool Elzenhagen** in Noord 90 zonnepanelen. Ze wekken jaarlijks 29.500 kWh op.
- We starten in juli met de realisatie van 539 zonnepanelen op het **Spinoza Lyceum**, een gemeentelijk monument. Die gaan 165.000 kWh opwekken.
- Op steenworp afstand van de Groene Hub ligt het **kinderdagverblijf de Meernhof**. Binnenkort leggen we daar 87 zonnepanelen op het dak. Leden in de buurt, zoals de Groene Hub zelf, gaan de stroom afnemen. De panelen wekken jaarlijks 23.500 kWh stroom op.

In het najaar van 2020 leidden we nieuwe projectleiders op. Samen met hen realiseren we dit jaar zon op nog andere gemeentelijke daken. Voor de relatief kleine daken vroegen we de Subsidie Coöperatieve Energie (SCE) aan.

- Op het dak van 't **Kabouterhuis aan het Leksmondplein** komen 94 zonnepanelen die jaarlijks 28.000 kWh opwekken. Projectleiders zijn Jan, van de Kascommissie, en Mike en Mahmoud, via de Groene Hub.
- Al eerder werkten we aan panelen op het **ROC in West**. Dat project ging toen last minute niet door, maar we pakken het weer op, met de huidige SCE-subsidie en Lucas en Cindy. 124 zonnepanelen wekken jaarlijks 39.000 kWh op.
- Een markant dak is dat van Zuivelplein Onderlangs, in Betondorp, Oost. Het gebied is nét tot beschermd stadsgezicht verklaard. Daarom zullen we dus nog een omgevingsvergunning moeten aanvragen. Op het

dak passen 64 zonnepanelen die 19.000 kWh kunnen opwekken. Projectleiders zijn Maarten, die samen met Jan lid is van de kascommissie, en Herbe (financiële adviescommissie van Zuiderlicht).

- Aan de Lekstraat in Zuid ligt een voormalig synagoge waar nu een Veilinghuis in zit. Daar passen 134 zonnepanelen op die per jaar 42.000 kWh opwekken. Het is een Rijksmonument. We vroegen omgevingsvergunning aan en kregen die. Aan het project werken Luc, David en Aukje.
- Tot slot is er een dak aan de Pijnackerstraat. Ook dat ligt in beschermd stadgezicht en dus vroegen we een vergunning aan. Die kregen we. Er kunnen 72 panelen op die 21.500 kWh per jaar leveren. Aan het project werken Govert en John, die vanavond de techniek doet. Het is een lastig te bereiken plek voor een kraan, maar John en Govert boden al aan dat ze de panelen persoonlijk mee naar boven lopen.

Verder werken we nog aan een paar andere daken. De gemeente biedt nog vervangende daken aan voor de afgevalen daken en we hebben contacten met een paar VvE's. Al die projecten samen zijn goed voor 1.000 panelen. Het investeringsmandaat dat we daarvoor vragen is €500.000.

Vraag Kan Zuiderlicht een volgende keer aangeven voor hoeveel gemiddelde Amsterdamse huishoudens projecten stroom leveren?

Frank Ja, dat is een leuk idee.

Vraag Leveren de projecten stroom aan de gebouwen of aan omwonenden?

Frank Dat verschilt per project. Van de nieuwe projecten gaat de stroom van het Spinoza Lyceum naar de school, de stroom van de Meernhof gaat naar de buurt. De daken van de gemeente gaan stroom leveren aan het netwerk. We zoeken nog uit of leden die stroom straks kunnen afnemen.

Vraag Waar gaat de stroom van de windmolens naartoe?

Frank Dat weten we nu nog niet. Dat bespreken we met de omwonenden tijdens het participatietraject.

Mandaat

Voor komend jaar - tot de volgende zomer ALV - werken we aan projecten voor panelen op vijf daken uit het cluster van Gemeentelijk Vastgoed. Dat gaat om ongeveer 500 zonnepanelen. Een aantal gemeentelijke daken viel af. Ter vervanging biedt de gemeente twee extra daken aan. We zijn verder in gesprek met andere gebouweigenaren zoals VvE's. Bij elkaar schatten we in dat hier nog eens 500 panelen uit kunnen komen. We vragen de ALV om een investeringsmandaat van €500.000 voor het komende jaar, dus tot aan de volgende zomer-ALV.

De ALV geeft het mandaat, één lid onthoudt zich ven een stem.

Potje van Paultje

door Aukje

Er zijn altijd leden die hun rente niet opvragen. Daar gaven we vorig jaar een bestemming aan: het Potje van Paultje, waar leden, jonge leden, maar ook scholen en andere locaties waarop onze panelen liggen, gebruik van kunnen maken. Ze kunnen een bijdrage aanvragen voor educatieve projecten.

Het afgelopen jaar hadden vooral scholen een lastig jaar. Er waren wel wat aanvragen, maar er gebeurde uiteindelijk weinig. Scholen hadden wel wat anders aan hun hoofd. We hebben intern overlegd. Andere ideeën zijn welkom, maar we gaan ook door met het aanbieden van bijdragen aan educatieve plannen. Dit is daarom ook een oproep. Heb je een goed plan, voor een activiteit waarmee je aandacht vraagt voor de energietransitie, en het bewustzijn vergroot, laat het weten. Vraag een bijdrage aan.

Herbenoemen kascommissie

Leden die dat willen zijn welkom om volgend jaar mee te controleren, als leden van de Kascommissie.

Een grote meerderheid van de leden stemt in met de herbenoeming van Jan en Maarten als leden van de kascommissie

Volgende ALV

De volgende ALV is in december of medio januari. Volgende keer hopelijk weer met z'n allen. Dag!

Antwoorden van de Quiz

1. 200, we wekken ongeveer 400.000 kWh per jaar mee op. Een gemiddeld Amsterdams huishouden gebruikt ongeveer 2.000 kWh: dat is minder dan de gemiddelde Nederlander.
2. In 2020 wekten we 831.000 kWh op. De panelen van de Theemsweg telden pas in het najaar mee. Dat is ongeveer een tiende van wat een coöperatieve Amsterdamse windmolen kan opwekken.
3. Een boom neemt in één jaar tussen de 10 en 50 kilo CO₂ op. Het gemiddelde ligt op ca. 25 kilo CO₂. Zuiderlicht bespaarde in 2020 evenveel CO₂ als 13.040 bomen.
4. In 2020 trok Zuiderlicht 79 nieuwe leden aan.
5. Alle drie, sinds de leerlingen van het Spinoza Lyceum hem scanden en 3D uitprintten.